N O T E D E S T U D I U

ECLESIASTUL

Schița cărții

John Vernon McGee

AUTORUL: Solomon

"Cartea este autobiografia dramatică a vieții lui Solomon în perioada în care el s-a depărtat de Dumnezeu."

TITLUL: Eclesiastul înseamnă "predicator" sau "filozof".

SCOPUL: Scopul fiecărei cărți a Bibliei este important pentru înțelegerea corectă a mesajului cărții. Acest lucru nu este nicăieri mai evident decât aici. Filozofia omenească, fără Dumnezeu, nu poate ajunge la altă concluzie decât la cea pe care o găsim în această carte; aşa se face că există aici multe afirmații care par să contrazică alte fragmente ale Scripturii. Este aproape înspăimântător să ne gândim la faptul că această a fost şi este favorita ateilor, care au citat din ea foarte mult (un exemplu în acest sens este Voltaire). Omul a încercat să găsească fericirea fără Dumnezeu şi această carte arată absurditatea unui astfel de demers. Solomon, "cel mai înțelept dintre oameni", a încercat toate domeniile de manifestare şi toate plăcerile cunoscute omului. Concluzia lui a fost: "Totul este deşertăciune".

Dumnezeu i-a arătat lui Iov, care era un om neprihănit, că era un păcătos înaintea lui Dumnezeu. În *Eclesiastul*, Dumnezeu îi arată lui Solomon, cel mai înțelept dintre oameni, că este un nebun înaintea lui Dumnezeu.

OBSERVAȚII:

Din cartea *Eclesiastul* învățăm că, fără Hristos, noi nu putem avea mulțumire autentică în sufletul nostru, chiar dacă avem toată lumea la picioarele noastre, toate lucrurile pe care oamenii le consideră necesare pentru mulțumirea inimilor lor. Lumea nu poate aduce satisfacție inimii omeneşti, pentru că inima omului este prea mare pentru ca lumea s-o poată umple. În cartea *Cântarea cântărilor* vom vedea că, dacă ne întoarcem fața de la lume, către Hristos şi ne deschidem inima pentru El, nu vom putea cuprinde frumusețea infinită a dragostei Sale. În acest caz, El este prea mare pentru inima noastră, astfel că dragostea Lui din inima noastră va da pe-afară.

Dr. A.T. Pierson scria undeva următoarele lucruri: ""Este cumva periculos să insistăm asupra faptului că unele cuvinte din Biblie se constituie în afirmații ştiințifice clare şi sigure, totuşi unele concordanțe sunt absolut uluitoare. Este curios faptul că Solomon a folosit un limbaj perfect potrivit cu descoperiri cum ar fi evaporarea apei şi curenții de aer din furtună (v. 6-7). Unii au afirmat cu îndrăzneală că teoria lui Redfield referitoare la furtuni este afirmată explicit aici. Fără să adoptăm această poziție, ne întrebăm totuşi cine l-a învățat pe Solomon să folosească termeni care se potrivesc foarte bine cu datele exacte referitoare la faptul că mişcarea vânturilor, care pare să fie nesupusă vreunei legi şi nesigură, este guvernată de legi la fel de certe ca legile care guvernează creşterea plantelor; sau cu faptul că, prin evaporare, apa care cade pe pământ se ridică din nou în atmosferă, astfel că marea nu dă niciodată pe dinafară? Versetul din 12:6 este o descriere poetică a morții. "Funia de argint" descrie măduva spinării, "vasul de aur" este carcasa ce ține creierul, "găleata" reprezintă plămânii şi "roata" – inima. Fără să pretindem că Solomon a fost inspirat să vadă clar circulația sângelui, cu 26 de secole înainte ca aceasta să fie descrisă de Harvey, nu este remarcabil faptul că limbajul folosit de el se potriveşte perfect cu faptele – o roată ce pompează într-o cale respiratorie pentru a goli conținutul printr-o alta?"

CUVÂNT CHEIE:

Cuvântul ***"deşertăciune"*** apare de 37 de ori. Alți comentatori ai Bibliei dau ca expresie cheie – ***"sub soare"*** – care apare de 29 de ori.

SCHIȚA:

I. Enunțarea problemei: "*Totul este deşertăciune*" – cap. 1:1-3

II. Efectuarea experimentelor – cap. 1:4 – 12:12

(*Căutarea satisfacției în următoarele*:)

A. Știință – cap. 1:4-11
B. Înțelepciune şi filozofie – cap. 1:12-18
C. Plăcere – cap. 2:1-11
D. Materialism (Viața trăită pentru "aici şi acum") – cap. 2:12-26
E. Fatalism – cap. 3:1-15
F. Egoism – cap. 3:16 – 4:16
G. Religie – cap. 5:1-8
H. Avere – cap. 5:9 – 6:12
I. Moralitate – cap. 7:1 – 12:12

III. Rezultatul experimentului – cap. 12:13-14

Toate lucrurile de sub soare nu sunt altceva decât "deşertăciune". O relație corectă cu Dumnezeu, în orice vreme, prin singura cale pe care a pus-o El la dispoziția omului, aduce singura satisfacție autentică pentru viața noastră.

Ce mare este diferența dintre omul "sub soare" şi omul "în Hristos", aşezat în locurile cereşti, adică mult mai presus de soare!

COMENTARIU:

I. ENUNȚAREA PROBLEMEI – cap. 1:1-3

Solomon va urmări în această carte fiecare experiență sau domeniu de interes al omului pe pământ, în încercarea de a găsi împlinire şi satisfacție. În poziția sa de împărat, Solomon avea deplina libertate de a face acest experiment şi nu era limitat de motive financiare, aşa cum nici puterea de a face aceste lucruri nu-i lipsea. El putea face orice îi trecea prin minte, în orice domeniu. Rezultatul a fost, după spusele sale, "deşertăciune". Lipsa de satisfacție şi sentimentul de neputință au fost concluziile fiecărui experiment. Aceste concluzii sunt omeneşti, sunt enunțate de omul "sub soare", omul depărtat de Dumnezeu. Acesta este rezultatul eforturilor omului fără Dumnezeu.

Să nu înțelegem greşit semnificația "inspirației" atunci când spunem că Biblia este inspirată de Dumnezeu. Inspirația garantează acuratețea cuvintelor din Scriptură, însă nu întotdeauna şi gândul care este exprimat. Trebuie să fim atenți la contextul în care sunt spuse unele lucruri şi la persoana care face afirmația respectivă. De asemenea, să nu pierdem în vedere circumstanțele în care face un personaj o anumită afirmație (de exemplu, în cazul trădării lui Hristos de către Iuda, relatarea evenimentului este inspirată, dar actul în sine, al trădării lui Iuda nu a fost inspirat de Dumnezeu, ci a fost satanic).

În timp ce veți citi această carte, să nu pierdeți din vedere acest fapt: concluziile experimentelor sunt omeneşti, nu reprezintă adevărul lui Dumnezeu. Aici vorbeşte omul "sub soare", despărțit complet de Soarele neprihănirii care este Fiul lui Dumnezeu.

II. REALIZAREA EXPERIMENTULUI – cap. 1:4 – 12:12

1. **Căutarea** satisfacției în ***Studiul ştiinței*** sau al legilor naturii – 1:4-11
   v. 4 Pământul este permanent; omul este trecător. Continuitatea omenirii este menținută prin naşteri.
   v. 5-7 Legile naturii sunt la fel de bine stabilite şi de neschimbătoare ca şi universul material.
   v. 8 Acesta este un verset care poate fi pus foarte bine pe televizoare. Omul nu poate epuiza toate lucrurile care sunt de explorat în acest univers. Cu cât află mai multe descoperă că mai are multe de aflat şi de învățat. Universul acesta este mult prea mare pentru om.
   v. 9-11 Afirmația că nu este nimic nou sub soare este contrazisă vehement de cei care inventează tot felul de aparate, dar aceştia nu au dreptate. Se spunea că bomba atomică este ceva nou, dar atomul a existat cu mult înainte de fabricarea ei. De fapt, atomul a existat înainte de apariția omului pe pământ, deşi omul l-a descoperit foarte târziu. Tot ce a reuşit să facă omul a fost să transforme atomul într-un vecin foarte dificil.
2. **Căutarea** satisfacției în ***Înțelepciune*** şi ***Filozofie*** – 1:12-18
   v. 13 Experimentul

v. 14 Toate sistemele filozofice duc într-o fundătură.
v. 15 Filozofia şi psihologia nu pot schimba natura omenească; nici măcar nu pot corecta vechea natură a omului. Copacul creşte în direcția în care se îndreaptă tulpina.
v. 18 Bucuria şi satisfacția nu cresc direct proporțional cu înțelepciunea sau cunoştința.

3. **Căutarea** satisfacției în ***Plăcere*** – 2:1-11
v. 1-3 Aceasta este filozofia hedonistă care învață că plăcerea este scopul suprem al vieții şi că satisfacerea tuturor poftelor trupului este împlinirea unei obligații morale. Solomon încearcă să obțină satisfacție şi prin comedie – ar fi făcut orice pentru a putea râde.
v. 4-7 Solomon se înconjoară cu toate lucrurile care îi pot aduce confort în viață.
v. 8 El are bani de cheltuială din belşug şi îi dă pe tot felul de distracții.
v. 10 Solomon încearcă tot ce poate încerca omul pentru a obține plăcere.
v. 11 Când face adunarea, Solomon vede că rezultatul este zero. Omul sub soare nu găseşte o satisfacție permanentă – ci numai "plăcerile de o clipă ale păcatului" (Evrei 11:25).
4. **Căutarea** satisfacției în ***Materialism*** – 2:12-26
(Viața trăită numai pentru "aici şi acum")
v. 12-16 Solomon observă că nu există nici o diferență esențială şi permanentă între omul cu un coeficient de inteligență ridicat şi cel cu acest coeficient de inteligență scăzut, între cel instruit şi cel neinstruit. Amândoi au acelaşi sfârşit.
v. 17-20 Dacă strânge multe bogății, le va lăsa unui urmaş care poate va fi înțelept, dar tot atât de posibil este că va fi un nebun care i le va risipi.
v. 21-23 Nici măcar omul înțelept nu este scutit de nefericire, boală şi moarte.
v. 24-26 Solomon ajunge să spună că lucrul cel mai bun pe care-l poate face este să mănânce şi să bea, să se concentreze la clipa de față, la ce se întâmplă aici şi acum, pentru a scoate cât mai mult de la viață. Fără gânduri pentru ziua de mâine, pentru viitor. Totuşi, nici acest mod de viață nu-l satisface.
5. **Căutarea** satisfacției în ***Fatalism*** – 3:1-15
v. 1-8 Prea adesea încearcă unii să extragă un adevăr creştin din aceste versete. Totuşi, acesta este fatalismul păgân cel mai crud. Dacă acest lucru ar fi adevărat, omul nu ar fi cu nimic mai bun decât un robot, un calculator, o maşinărie la care apeşi pe un buton pentru a îndeplini o funcție. Acest mod de gândire nu lasă loc voinței libere a omului şi nici intervenției harului şi îndurării lui Dumnezeu. chiar şi momentul morții poate fi schimbat (vezi Exod 32:10 şi Isaia 38) de către Dumnezeu, dacă aceasta este voia Lui.
v. 11 Dumnezeu l-a lăsat pe om să-şi aducă toată lumea în inima lui pentru ca să vadă că încă mai există loc. Nimic nu poate umple acest loc în absența lui Dumnezeu.
v. 14 Deşi voia lui Dumnezeu este cea care contează, fatalismul nu lasă loc îndurării şi harului lui Dumnezeu. Dumnezeu răspunde la rugăciuni.
6. **Căutarea** plăcerii în ***Egoism*** **–** 3:16–4:16
(Dragostea excesivă de sine. Interesul exclusiv pentru propria persoană este singurul scop al vieții.)
v. 16 Toți oamenii sunt răi şi nelegiuiți. Nu poți avea încredere în nimeni. Acesta este un punct de vedere cinic asupra rasei umane, dar este cât se poate de adevărat.
v. 18, 19 Acest punct de vedere nu acceptă concluziile optimistului. Evoluționismul spune că omul *a fost* un animal. Egoismul spune că omul *este* un animal. Această concepție îl determină pe orice individ să-i disprețuiască pe alții. Este teoria care a dus la apariția sistemului castelor în India şi cel al claselor sociale în restul lumii.
v. 20 El vorbeşte aici numai despre trup. Chiar şi "Martorii lui Iehova" cred că sufletul *doarme*, nu se întoarce în țărână.
v. 21 Omul este diferit de animale.
v. 22 Singurul lucru demn de luat în seamă este ca omul să se identifice cu lucrările sale. Aceasta este versiunea străveche a filozofiei hippy.

Capitolul 4

v. 1 Egoistul se răzvrăteşte împotriva autorității, asupra sistemului statal.

v. 6 Acest om vrea să facă numai ce vrea el, să-şi vadă el de treaba lui.
v. 9-11 Acesta este singurul motiv pentru a face echipă cu altcineva.
v. 16 Această filozofie duce la o existență fără sens şi fără rost.

7. **Căutarea** satisfacției în ***Religie*** – 5:1-8
Religia a făcut mai mult rău oamenilor decât orice alt lucru. Gândiți-vă ce s-a întâmplat cu religiile păgâne din trecut şi ce efect au avut acestea asupra oamenilor (în India, China, în lumea musulmană). De analizat sunt şi lumea romano-catolică şi protestantismul liberal. Foarte mulți oameni au acceptat să meargă la biserică după cel de-al doilea război mondial, dar au rămas departe de Dumnezeu şi de stabilirea unei relații personale cu Isus Hristos.
v. 1 Îndemnul lui Solomon ar fi să fii religios, dar să te implici cât mai puțin.
v. 2 Nu lua decizii sub presiunea emoțiilor, a sentimentelor. Poți să plângi la filme, dar nu şi la biserică. Nu semna nici un angajament, nu accepta nici o însărcinare. Asta spune Solomon aici.
v. 4-6 Dumnezeu are foarte multe de spus despre importanța jurămintelor, a promisiunilor făcute înaintea Sa.
v. 7 Visele şi cuvintele nu pot înlocui o relație personală cu Dumnezeu.
v. 8 Creştinul ar trebui să fie implicat într-un program de ajutorare a celor săraci.

8. **Căutarea** satisfacției în acumularea de ***Bogății*** – 5:9-6:12
v. 10 A fi bogat nu este un lucru rău în sine. *Dragostea* de bani este rădăcina tuturor relelor (1 Tim. 6:10). A strânge avere de dragul de a avea cât mai multă este un lucru greşit. Avarul crede că banii sunt făcuți sub formă de bancnote subțiri pentru a putea fi strânşi în teancuri; risipitorul crede că sunt sub formă de monede rotunde pentru a fi rostogoliți uşor, adică pentru a fi cheltuiți cât mai repede.
v. 12 Cel sărac este adesea mai fericit decât cel bogat.
Capitolul 6
v. 1-12 Omul bogat mănâncă tot trei mese pe zi, doarme într-un singur pat o dată, iar viața lui tot nu e mai lungă decât a săracului. Viața omului bogat este doar o umbră. Iov, care a fost un om bogat, a spus că a venit pe pământ fără să aducă nimic cu el şi va părăsi această viață fără să ia nimic cu el. Este o deşertăciune să-ți dedici viața acumulării unor lucruri care nu-ți vor aduce fericire aici şi nu au nici o valoare în veşnicie.

9. **Căutarea** plăcerii în ***Moralitate*** – viața bună – 7:1-12:12
Omul bun şi moral, după standardul său, alege calea de mijloc, un mod de viață uşor şi confortabil, căldicel, nici prea-prea, nici foarte-foarte.
v. 1 O reputație bună şi un discurs frumos la înmormântare ar fi lucrurile cele mai bune pe care şi le-ar putea dori cineva.
v. 2 De la felul în care se folosesc tacâmurile la masă până la serviciul funerar, totul se face într-un mod foarte demn şi respectabil.
v. 3 Să râzi tot timpul, până când porneşti pe drumul spre cimitir.
v. 4 Omul trăieşte în prezența morții.
v. 5-29 Ia-o uşor; mergi încet; nu adopta poziții extreme; evită să treci la dreapta sau la stânga drumului, mergi doar pe mijloc; nu face compromisuri; nu te lupta, mai degrabă schimbă aliatul.
Capitolul 8 – Nici cald, nici rece: căldicel. Solomon observă faptul că nu pare să fie o deosebire prea mare între cel nelegiuit şi cel drept (v. 14, 15).
v. 2-5 Respectați legea. Feriți-vă de încurcături. Nu vă implicați în nimic.
v. 8 Oamenii sunt egali în fața morții. Chiar dacă nu sunt născuți egali, în fața morții sunt egali.
v. 9 Fiți atenți la acest "sub soare". Această concepție omenească este exact opusul concepției lui Dumnezeu.
v. 11 Nu puteți scăpa de consecințe. Oamenii se înşală singuri dacă cred că pot păcătui linişiți pentru că Dumnezeu nu judecă imediat.
Capitolul 9 – Concluziile greşite ale omului şi pseudo-filozofia sa datorată ignoranței, prejudecăților şi premiselor false. Expresia "Sub soare" apare de 4 ori în acest capitol.
v. 1, 2 Toți vor ajunge la acelaşi sfârşit. Aceasta duce în mod fals la ideea – însuşită de unii – conform căreia toți oamenii vor fi mântuiți până la urmă.

v. 3 Moartea este un factor egalizator: toţi oamenii sunt egali în faţa morţii.
v. 4 Cât trăieşte, omul are speranţă.
v. 5 Contrar opiniei unora, aici nu este vorba de somnul sufletului. Solomon se referă la trup aici. Vezi şi versetul 10.
v. 9 Şi au trăit fericiţi până la adânci bătrâneţi.
v. 10 Aceasta este o referire clară la trup. "Orice găseşte mâna ta să facă" – fă acel lucru acum, pentru că nu va mai putea fi dus la îndeplinire din mormânt. Mâna aparţine trupului, nu sufletului. Trupul este pus să doarmă în mormânt; trupul este cel înviat (vezi 1 Tes. 4:13-18). Duhul sau sufletul merge la Dumnezeu (vezi 12:7).
v. 11, 12 Viaţa este o chestiune de noroc sau şansă.

Capitolul 10 – Nedreptatea ce poate fi observată în viaţă sugerează adoptarea unui mod de viaţă moderat.

v. 1 O noapte în oraş poate însemna o viaţă întreagă în întunericul bolii sau chiar moarte. O mamă dedică 21 de ani educării fiului său învăţându-l să fie înţelept şi vine o fată şi face din el un nebun în numai 5 minute.

v. 7 Dacă munceşti din greu, economiseşti bani şi înveţi până noaptea târziu nu înseamnă neapărat că vei deveni un om de succes. Nebunul de lângă tine poate moşteni o sumă impresionantă de bani, fără nici un effort.

v. 8, 9 Nu încercaţi să vă răzbunaţi.
v. 11 Vezi Romani 3:13, 14.
v. 20 Nu ştii niciodată cine-ţi aude spusele.

Capitolul 11 – Acesta este drumul cel mai bun de urmat pentru omul moral.

v. 1 Nu te teme să faci binele, deşi răsplata poate veni mult mai târziu.

v. 3 Putem şti când plouă, aşa că ar fi bine să luăm o umbrelă la noi. Este greu să muţi un copac după ce a fost retezat şi a căzut de-a curmezişul drumului. Este întotdeauna mult mai bine să ai o înţelegere clară a lucrurilor înainte de a începe să lucrezi la ceva.

v. 6 Fii gata să-ţi asumi riscul, dacă ştii ce faci.

v. 9 Tinereţea este vremea oportunităţilor, a bucuriei, a deciziei. Tinerii vin la Hristos mult mai uşor decât cei bătrâni. La tinereţe este momentul să decizi să-L primeşti pe Isus Hristos în inima ta.

Capitolul 12 – O imagine poetică a vârstei a treia, dar nu este una foarte frumoasă şi încurajatoare.

v. 1 Aceasta este o chemare pentru tineri să ia în considerare cuvintele lui Hristos. La bătrâneţe s-ar putea să fie prea târziu.

Poemul vârstei senectuţii (v. 2-7)

v. 2 Slăbirea vederii ne poate face să credem că soarele, luna şi stelele sunt mai palide. Timpul zboară şi experienţele triste urmează una după alta; norii se întorc după ploaie.

v. 3 Paznicii casei – încep să tremure mâinile, picioarele, glasul. "Cele tari" sunt picioarele care nu mai au puterea de a susţine trupul. "Cei ce macină" sunt dinţii. "Cei ce se uită pe ferestre" sunt ochii.

v. 4 Auzul celor bătrâni slăbeşte, de asemenea şi vocea are de suferit. Dacă în tinereţe era nevoie de un ceas deşteptător pentru a te trezi din somn, la bătrâneţe până şi ciripitul unei păsări îţi poate întrerupe somnul. Omul bătrân nu mai poate cânta la fel de bine ca atunci când era tânăr, nu mai poate duce melodia corect până la capăt.

v. 5 La bătrâneţe, oamenii se tem de lucruri care altădată nu aveau nici un efect asupra lor. Lucruri pe care le făceau cu uşurinţă şi plăcere în tinereţe acum devin împovărătoare. Părul albeşte (dacă nu cade de tot). Pofta de dragoste dispare. Vine moartea.

v. 6 Funia de argint este măduva spinării. Vasul de aur este creierul, găleata de la izvor reprezintă plămânii şi roata de la fântână este inima.

v. 7 Trupul este adormit, dar duhul sau sufletul se înalţă la Dumnezeul care l-a făcut.

v. 12 Scrisul şi studiatul nu sunt un scop în sine.

III. REZULTATUL EXPERIMENTULUI – 12:13, 14

("Învață-ne să ne numărăm bine zilele, ca să căpătăm o inimă înțeleaptă" (Ps. 90:12)

v. 13 Teama de Dumnezeu este şi mesajul cărții "Proverbe". În lumina experimentului făcut "sub soare", lucrul cel mai înțelept este temerea de Dumnezeu, care implică reverență, închinare şi ascultare de El.

"Şi păzeşte poruncile Lui" înseamnă să împlineşti condițiile lui Dumnezeu pentru mântuire – care sunt aceleaşi în orice vreme – întemeiate pe credința în Dumnezeu. Pentru Cain a însemnat aducerea unui miel ca jertfă. Pentru Avraam a însemnat să creadă în făgăduințele lui Dumnezeu. Pentru poporul lui Israel a însemnat apropierea de Dumnezeu prin jertfele din cort şi din templu. Pentru noi, este: "Crede în Domnul Isus Hristos şi vei fi mântuit" (Fapte 16:31).

v. 14 Dumnezeu îi va judeca pe toți oamenii pentru că toți oamenii sunt păcătoşi vinovați înaintea Lui. Hristos a murit pentru ca noi să putem fi iertați. Păcatele noastre sunt fie asupra lui Hristos, prin credința noastră în El, fie asupra noastră, ceea ce înseamnă că înfruntăm judecata dinaintea scaunului de judecată mare şi alb al lui Dumnezeu.